

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Уређује ОДВОР

БРОЈ 10 сант.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Париз, 21. марта.

Руска војска која се налази у Шампани манифестовала је у корист револуционарног покрета и тепло је приимила апел који је генералисм упутио војском у царевину. Сва војска која се налази у Француској одговорила је хитно апелу и заклела се на верност и оданост слободној Русији. Војска је положила заклетву пред својим генералима, да ће се борити до крајње победе.

У замјетни војници су истакли да више воле остати у рововима него да се врате у Русију која би у срамном миру са Немачком изгубила сваку част.

Петроград, 21. марта.

Бивши је цар миран. Изгледа да је задовољен са евакуацијом у Русији. Прошле недеље присуствовао је молитви у цркви у Царском Селу.

Амстердам, 21. марта

Пољаци из окупираних руских провинција, који су силом увршћени у немачку војску, побунили су се. Крвави су се переди одиграли. Гарнизон у Варшави пучао је на масу. Регрутси који су позвани под заставу у последње време нису се одазвали позиву. Војни немачки кругови су врло узнемирени.

С друге стране, једна депеша из Њујорка јавља да су 10.000 пољака из Њујорка и Вашингтона тражили да иду у Русију једино у своје јединице.

Петроград, 21. марта

Министар је војни изјавио новинарима: «Наша је војничка моћ огромна. Ми можемо мирно и хладнокрено очекивати напад непријатеља.»

Ситуација је на фронту добра и оправдава најбоље наде. Непријатељ се спрема за напад или ми смо спремни да примимо најјачу офанзиву не само на фронту него и код нас. Треба се дивити величини руског народа. Број топова које је непријатељ распоредио на руском фронту недовољан је упоређујући их са онима који су распоређени на фронту Соме.»

Петроград, 21. марта

Посланик Амет, одређен да посети разна места Естоније, извештава да је сада удаљен сваки несправденији официра и војника. Успостављен је свуда ред. Војници изјављују да су готови да жртвују њихов живот за одбрану и слободу отаџбине и да су решени да воде рат до иначне победе.

Г. Амет јавља такође да је гарнизон у Јуријеву једнодушно усвојио одлуку да се изрази оданост и приврженост Провизорној влади.

Посланик додаје да је становништво Естоније са раздешку и одушевљењем примило нов режим.

Руски покрет и Немачка

— Одјек руске револуције у Немачкој —

Досад је у небројено прилика утврђено испобитним чињеницама да је европски рат изазван реакционарним смеровима Немачке, која је хтела подјарити свет ради остварења својих пангерманских планова. То је отворено признала и сама немачка штампа, као и многи уследни немачки политичари. Максимилијан Харден, највећи немачки публициста оптужио је јавно немачку владу, да је она одговорна за велико европско крвопролиће. У „Фран-

клифертер Цајтунгу“ изашла је „например оваква изјава после одбијања немачких предлога мира од стране Споразума: „Ми признајемо, да смо изазвали европски рат, или од сада сва одговорност пада на Споразум, који не прима преговоре о миру.“

Ово неколико факата доказују јасно, да је Немачка једини виновник великог рата, који већ скоро три године пустоши Европу.

У току досадашњег развоја Немачка се слу-

жила свима средствима, да себи осигура победу. Увиђајући, да је не може остварити борбеним фронтовима она је организовала по целоме свету закулинске радње, склапала завере, спремала атентате,чинила најсрамнију пропаганду, употребљавала и најнечаснија средства, само да омете јединство својих противника. У Русији је свакако немачка пропаганда задобила највише териена. Она је успела, да за свој рачун придобије много елементе од јаког утицаја, и то је учинило, да велика и моћна Русија није могла довољно одговорити своме грандиозном задатку. Да није било тих кобних германофилских утицаја једнодушна и не-поколебљива Русија до-принела би несумњиво, да се већ одавно триумфује над непријатељима човечанства.

Сасвим је појмљиво, да је руски покрет изазвао најдубљи утисак у Немачкој. Народна револуција у Русији од самог почетка показала се наклоњена Споразуму и настављају рата до краја. Данас, када је она задобила сјајну победу над реакционарним елементима, то не оставља више никало сумње. Људи, који руководе руским покретом, познати су као велики пријатељи Споразума и као заклети непријатељи реакционарне Немачке. Најзад, држање руских радничких кругова, који су одмах пригрли покрет улдерен против германофила и који су прихватали сложно идеју рата до крајње победе, показује најјасније, да је нова, демократска Русија без колебања и устезања решена, да рат настави до победоносног краја. То признаје и најреакционарнији немачки лист „Минхенер Нојесте Нахрихтен“, када вели, „ми не можемо ништа очекивати од руске револуције. Русија је данас за нас опаснији противник него икада. Шефови рускога покрета смртни су непријатељи Немачке.“

Али, руски народни покрет није самодоноeo једно горко разочарење немачким круговима. Он је дубоко усталасао и масе немачког народа. Народ Хохенцолернове државе, који већ одавно пати од

страшне економске кризе покрет, који даје власт народу може бити само повољан за Француску и Споразум; јер он икши дворски утицај, који је био придобио непријатеље.

«Ер» (Шарл Бос): »Немци и њихови саучесници проманили су ударац. Русија ослобођена свих сметњи, корача ка новој судбини.«

«Морнинг Пост»: »Револуција је велики тријумф за Савезнике, а велики пораз за Немце. Од сада у свету постоји нова снага, која дела за слободу и прогрес једног величког народа.«

«Дејли Телеграф»: »Руси су се несумњиво зато поднели, што су били убеђени, да се победа није могла обезбедити са старатом владом, зато што су држали, да би германофилски утицаји, добијајући све веће маже, могли најзад тријумфовати кад се не би предузеле бнергичне мере.«

Грчка штампа

«Неологос»: Турски порази.

Ово што се дане десило са Румунијом, када су Немци, Аустријанци, Турци и Бугари као копци се устремили на релативно малу румунску војску, то се исто данас понавља са турском царевином на коју су најшли две Силе из Споразума. Али лаке Немци и њихови савезници не могуше неутралисати румунску војску, која још постоји и одржава своју борбену снагу поред свег свог одступања којим је само на то циљала да што мање заробљеника остави. Данас се међутим питамо шта ће бити с Турском, која неће бити у стању да заустави ниједног ни другог непријатеља, мада је јак отпор дала и Енглезима и Русима.

Енглески план, који је тако споро извршен, био је савршено обраћен. Енглези вису имали за циљ само освојење Багдада, већ су имали у виду опште надирање на свима Фонсовима који су граничили са Турском, у вези са руским армијама које су слизиле са севера. И овај историјски војни покрет на целој линији, од Персијског залива до Црног Мора, затим енглеске победе у Месопотамији и Палестини, брзо руско надирање са персијских граница према Мосулу и са северне Јерменске ка Мушу, — све то показује да је циљ Руса и Енглеза у Малој Азији подела Турске на двоје, и добијање једне двогубе линије саобраћаја између Русије и Европе, која ће ићи из Јерменске у Алекс-

Страна штампа

Нова Русија

„Либерте“: »Нова влазда са кнезом Лвовом, председником уније земстава и г. Милјуковом шефом кадета сва је одзна политички заједничког рада са Споразумом и настављају рата до краја. Ми не можемо ништа боље пожелети. Француска је била савезница Русије, када је она била аутократска. Она остаје више по икад савезница претпорођене Русије.«

„Франс“: »Револуционарни

евандију и преко Персије на Персијски залив. Под пресијем три непријатељске армије, Турска ће бити приморана да скрати фронт да би се бар с једном од њих могла мерити.

Али за то време биће решена три битна питања: веза Русије с Европом, одузимање једне житнице од Турака и њихових савезника и потреба опозивања свих турских трупа које се налазе на западном на источном на румунском и на балканском фронту, да би браниле сајло срце Турске, малоазијску висораван или баш и саму престоницу Цариград.

Пол Луј.

Руски народни покрет

Опширан извештај о догађајима у Петрограду

(3)

Од уторника увече, све суво-земне и поморске трупе Петрограда прешли су на страну народа. Трупе из Кронштата стигле су и придржиле се својим друговима, али им у самом почетку није следовало много њихових официра. Улице су постала потпуно сигурне, иако су се с времена на време чули усамљени пуцњи из пушака. Поруше су и спаљене многе полицијске зграде, јер су полицијски агенти, обучени као војници пучали на народ са кровова са њихових, као и многих других зграда, као и приватних кућа. Митраљези, намештени на крову једног хотела отворили су ватру на поморску бригаду. Овај хотел био је од почетка рата претворен у пребивалиште руских официра и странаца. Маринска бригада није одговарала на ово живо пушкарање. Она је предрла у хотел, ухапсила већину руских официра, којих је у хотелу било око две стотине и одвела их у Думу. Странци, који су се затекли у хотелу, третирани су са највећим обизирима и смештени су у другом хотелу.

Према полицији поступају је са мало нежности, јер она је скривљавана за највећи део жртава међу грађанством. Колико се може проценити, ових првих дана, било је неколико стотина жртава, од којих је велика ве-

ћина била рањена. Војна полиција је најзад организована, и почeo се успостављати ред. Шетња кроз улице, између једанаест и једног часа показује јасно, да највеће одушевљење влада свуда. Од подвозних средстава виде се само аутомобили, камериони, блидирани аутомобили и амбуланта кода, која јури ка амбулантама, у којима се указује прва помоћ. Сваког часа одигравају се одушевљене манифестије према мрншима и милосрдним сестрама, које су особито омиљене и које одговарају на акламације шиљањем пољубаца. Изгледа, да овај лепи пролећни дан има извесни утицај на политичку ситуацију и на расположење масе. Патриотска срца испуњавају се јако осећање захвалности према ономе, што је изведено са тако мало проливања крви.

Русија, говори се, није могла ићи напред без великих промена. Изгледало је, доиста, сумњиво, да је она могла привести свој задатак доброме крају. Али Русија је решена да задобије победу. Немци ће ускоро појмити величину и сав значај ове решености и кајаће се за своја насиља кроз дуги низ година. Овим манифестијама, Русија кика своје везе и дише слободно. Русија сад корача смело и одважно напред. Све је у реду. Ови дани значе искорењивање немачких утицаја и уопште свега што је немачко.

У народним класама подозревало се варочито на министра жртава, од којих је велика ве-

ФЕЉТОН

С. Недић

КАПЛАРОВ ПУТ

Јавише се и други петли . . . Радоја текиу у срцу, и у грлу му застаде залогај:

— Други петли, маје?

— Други, сине.

— Доцно.

— Ако, сине; ако, вече-рај . . . Погача ти није најбоља, студена, али маја ће ујутру другу да умеси . . .

Њему би жао да јој помене, како се мора враћати, и рече у себи: »Море, има времена; казаћу јој, кад превечерам...»

— Сутра ћемо да покривамо виноград. Ласно ми је сад: један копач више. Добра лоза подмезграђа ове јесени . . .

— А Радоје заборави да још

није време, обори главу и, стегнута срца, одмерено и страшљиво рече:

— Ја зором морам у команду, мајо! . . .

Нико ништа не проговори за неколико тренутака, а кад се каплар осмели да погледа у матер, виде на образима две сузе, али не чу чега се бојко.

Преко њених таких усана паде реч мека као материна душа:

— Иди, сине! Хвала ти, што ме обрадова, и што знам, да си ми жив и здрав. Иди! Ниси сам; сви су ти другари тамо... Па се чува!

— И диже се нагло, да иешто

не придајући већи значај него што треба турским поразима код Мохамедије, код Муша и код Газије, мислим да ћемо врло брзо чути за сасвим нове фронтове турске удаљене од нашњих, ако Турци буду прикупљени под немачким притиском да се боре за општије интересе средишњих царевина, — или чути за предлоге за засебан мир, последње прибежиште Османлија, који би овај догађај могли зачинити и једним устанком, што је можда већ у приправности иза кулиса Високе Порте. (Број 74).

већ одавно. Његова кућа запаљена је по подне.

Петроградски митрополит и г. Кирлов, бивши вице-министр унутрашњих дела, који је руководио полицијским интригама

у време убијства Столипинова и чије су интриге од скора биле опет отпочеле, ухапшен су одмах и одведен у Думу.

(Наставиће се)

ције у претходном коминику имале су за циљ да се заузме Вади-Гизе ради заштите грађења железничке пруге. Вади је заузет без борбе. 14. марта ујутру услед велике магле операције су биле одложене запосле подне за напад на положаје код Газе. Заузета је прва линија ровова и заробљено је више од 700 војника. У тој акцији заробљени су командант 53 дивизије и дивизијски штаб. Наше су се трупе утврдиле на положајима између Вади-Гизе и Газе где су Турци нападали. Напади су одбили и непријатељ је претрео велике губитке. Главнокомандујући енглеских трупа цени да су Турци изгубили 8000 људи. Ми смо изгубили 400 војника. Неколико најлијепших одреда који су крчили пут за Газу фале. Сир Аршибанд Мурај спомиња да је акција срећно испала и благодари магли и другим незгодама око Газе непријатељ је избегао потпун пораз. Наше су трупе горде и није један одред није уступио пред непријатељем.

РАТ ДО ПОБЕДЕ

Одушељење руске војске

Петроград 21. марта

Североисточно од Сави-а наше су трупе јуче очистиле од непријатеља села Франсекви, Снерној и Ел-нон, заробиле 32 војника и заплениле шест пољских топова. Наши су се одреди држали на две миље од Сент Кантена. Наше су трупе напале на фронту од 10 миља и заузеле једну серију положаја које су Немци чврсто држали и који сачињавају један део одбранбене непријатељске линије између Бапом-Камбоеја и Араса. У овој операцији где се непријатељ жилаво бранио, заузели смо села: Доањи, Лувервал, Лореј, Лонгат, Куенг-Сент-Мен и Кроазај и заробили смо 182 војника. Наша је артиљерија сузбила против напада.

Оборен је један немачки аероплан у правцу Ромбенвилера.

Руски коминике

Петроград, 21. марта

На западном фронту југо-источно од Брезозани наше је артиљерија проузроковала пожаре и експлозију у депоима муниције.

Између Соме и Оазе артиљеријска борба нарочито јака на сектору Кастра и Констескура.

Северно од Елете Французи су напредовали у току јучерашњег дана.

Оборен је један немачки аероплан у правцу Ромбенвилера.

Руски коминике

Петроград, 21. марта

На западном фронту југо-источно од Брезозани наше је артиљерија проузроковала пожаре и експлозију у депоима муниције.

Између Соме и Оазе артиљеријска борба нарочито јака на сектору Кастра и Констескура.

Северно од Елете Французи су напредовали у току јучерашњег дана.

Оборен је један немачки аероплан у правцу Ромбенвилера.

Руски коминике

Петроград, 21. марта

На западном фронту југо-источно од Брезозани наше је артиљерија проузроковала пожаре и експлозију у депоима муниције.

Између Соме и Оазе артиљеријска борба нарочито јака на сектору Кастра и Констескура.

Северно од Елете Французи су напредовали у току јучерашњег дана.

Оборен је један немачки аероплан у правцу Ромбенвилера.

Руски коминике

Петроград, 21. марта

На западном фронту југо-источно од Брезозани наше је артиљерија проузроковала пожаре и експлозију у депоима муниције.

Између Соме и Оазе артиљеријска борба нарочито јака на сектору Кастра и Констескура.

Северно од Елете Французи су напредовали у току јучерашњег дана.

Оборен је један немачки аероплан у правцу Ромбенвилера.

Руски коминике

Петроград, 21. марта

На западном фронту југо-источно од Брезозани наше је артиљерија проузроковала пожаре и експлозију у депоима муниције.

Између Соме и Оазе артиљеријска борба нарочито јака на сектору Кастра и Констескура.

Северно од Елете Французи су напредовали у току јучерашњег дана.

Оборен је један немачки аероплан у правцу Ромбенвилера.

Руски коминике

Петроград, 21. марта

На западном фронту југо-источно од Брезозани наше је артиљерија проузроковала пожаре и експлозију у депоима муниције.

Између Соме и Оазе артиљеријска борба нарочито јака на сектору Кастра и Констескура.

Северно од Елете Французи су напредовали у току јучерашњег дана.

Оборен је један немачки аероплан у правцу Ромбенвилера.

Руски коминике

Петроград, 21. марта

На западном фронту југо-источно од Брезозани наше је артиљерија проузроковала пожаре и експлозију у депоима муниције.

Између Соме и Оазе артиљеријска борба нарочито јака на сектору Кастра и Констескура.

Северно од Елете Французи су напредовали у току јучерашњег дана.

Оборен је један немачки аероплан у правцу Ромбенвилера.

Руски коминике

Петроград, 21. марта

На западном фронту југо-источно од Брезозани наше је артиљерија проузроковала пожаре и експлозију у депоима муниције.

Између Соме и Оазе артиљеријска борба нарочито јака на сектору Кастра и Констескура.

Северно од Елете Французи су напредовали у току јучерашњег дана.

Оборен је један немачки аероплан у правцу Ромбенвилера.

Руски коминике

Петроград, 21. марта

пушчавају победе. Кроз револуцију до победе! Последњи је узео реч посланик г. Масљеников и рекао: „По налогу Думе и пропаганде, посетио сам онома фронт да вам испоручујем поздраве нашим бранитељима који се као неизбјеган бедем држе пред неизбјегателем и изјављују једночишно, да би немачка победа значила успостављање старога

режима. Они додају, да би сви вачког, син нашег уваженог професора призренског г. Косте П. Јовановића, испустио своју племениту душу 13. фебруара тек год. у Алжиру у болници, далеко од свог старог родитеља, милије децице и супруге и својих сродника и пријатеља.

Из позоришта.

Сутра се у овд. позоришту „Тоша Јовановић“ приказује први пут нов комад „Милница Мачванка“, драмска сцена из живота Српског Народа у 1916. години, написао Д. И. Јејо. Поред овога комада играће се први чин из Јанковог „Вједе“ и „Моравка“ од Сретеновића.

Нађене ствари.

Који је војник изгубио један сандучић са канцеларијским материјалом, нека се обрати Команди Места.

Позивају се.

Да се јаве канцеларији Владе Комунара у Солуну, г. г. Алекса Тодоровић и Боривоје Лазковић обућарски раденик, риди извесног саопштења по акту бр. 977 и 1002.

Да се јаве Ген. Консулату ради извесног саопштења г. г. Борђе Тасић учитељ 818, Паунова Илинчићка 464.

Да представу Финансијском Делегату у Солуну, улица Булгароктон 35, ради пријема новца и то:

Рад. Шкорић трговац из Шапца, обвезник 3. поз. по акту бр. 9586;

Г ћа Елеснора удова Дим. Димитријевића бив. упр. телефонске центrale у Београду, по акту бр. 9588;

Г ћа Милева удова Љубише Т. Марковића, бив. капет. I. кл. по акту бр. 9587;

Петар Поповић, свештеник, по акту 9568; и

Станко Михајловић, рањеник 11. франц резерв. болнице, 2 г дивизион, павиљон 7.

Благодарност.

Приложили Одбору за дочек рањеника и болесника у Водену:

Г. г. Официри, подофицири и редови на путу 11. ов. мес. из воза бр. 422, — 105 35 др.

Г. Радемир Панић поручник 20 драхми;

Г. Радомир М. Ирић 20 дрх.; Г. Будимир Мартиновић ппор. 20 драхми;

Г. Илија Милошевић потпоручник 10 драхми.

Глас јој је био тако топал, да каплар попусти.

— Што бежиш? Оди ближе! Она се навали преко доксата он је оздо жудно гледа и не верује да је јава:

— Хвала ти, што се ниси удала! Хоћеш ли још мало да ме чекаш?

Јелица, место одговора, извади из кедара јабуку:

— Прородила нам „кордонка“ знаш, ти си је калемио. Само једно зрно. Узми, за тебе сам је чувала.

Радоје пружи руку, да ухвати јабуку, да ухвати и руку и јабуку.

— Хајде, капларе, зове го сподин поручник у фронт! . . .

29-X 1916.

Солун

— крај —

Одбор за дочек рањеника и болесника у Водену и овим путем изјављује у име рањеника и болесника своју благодарност дародавцима.

Из канцеларије Одбора за дочек рањеника и болесника у Водену, 19. марта 1917. године бр. 91. Воден.

Објава

Председници и деловоје општудова као и чиновници самоуправних тела, који се налазе као избеглице на грчкој територији, а ван војне обавезе, да се одмах јаве Владиним Комесарима, или јаве своју тачну адресу са назначењем: њиховог звања, место службовања, време од када је у томе звању, колико има месечне систематичне плате.

Из канцеларије Владиних Комесара, 10 марта 1917. године бр. 848. у Солуну.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Париз. — „Матен“ и „Его де-Пари“ тврде да се Немци не туку код Сент-Кантена.

Париз. — „Нојсте Минхенер Нахрихтен“ истичу важност енглеских успеха у Месопотамији.

Цирих. — Сазнаје се из Цирихада да се очекује министарска криза. Чланови младотурске кабинете су подељени. Неки од њих види да ће наступити слон и бојни се народног гњева, хтели би поднети оставке и отићи на страну.

Атина. — Генерал Кобу, у ногти коју је предао прошле недеље, тражи да се упуте у Пелопонез сви официри и подофицири жандармерије који су приспели из Занте и Крфа као и велики број жандарма у Атини који се сматрају излишни.

Атина. Г. Г. Кастион д-Сент Виктор, савезник француског посланства и д-Рокфеј, поморски аташе позвани су у Париз да би обавестили комисију за спољне послове о ситуацији у Грчкој. Ово ће се питање изнети пред парламенат.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Аустрија за мир

Берн, 21. марта

Јављају из Беча: Аустријски мин. спољ. послова изјавио је полузваничном листу: „Фремденбллату“: „Централне сице су увек готове да преговарају са Савезни-

цима о миру часном, као за њихове непријатеље, тако и за њих саме.

Француска и Русија

Париз, 21. марта.

Г. Рибо упутно је кнезу Лвову, председнику руске владе овак телеграм: „У тренутку, када народ племените Русије корача ка коначном задобијању политичких слобода, срећан сам што на челу нове владе видим човека, који је дао сјајне доказе патриотизма. Поверење дато Вама од народних представника срећан је доказ чврсте одлуке, која вас све пројима, да рат наставите до крајње победе, у тесном политичком јединству.“

„Наши непријатељи и надају се узалуд, да одрже у Европи последње остатке режима, који спутавају слободу и независност народа. Наше војске, на дахнуте новим духом ивиће сад заједно ка победи.“

„Кнез Лвов је одговорио: „Придружујући се свим битним принципима демократије, који чине славу Француске, цела Русија је сада чврсто решена, да прихвати ове принципе на неповредним основама права и реда и зауставила је најезду, која је угрожавала истовремено њен интегритет и независност. Слободна Русија, господар своје судбине, скупиће са новим импулсом јунаштва, све своје снаге да одбије непријатеља и да се тешње но икад бори са својим славним ратним друговима Француске против пруског милитаризма. Моје колеге и ја учинићемо све што је могуће, да још вишеблијимо је земље, и да наше напоре изведемо паралелно са напорима Француске и других наших савезника ради триумфа наше заједничке велике ствари, која је и ствар слободе народа, и правде и општег мира.“

Са нашег фронта

— Српски званичан извештај — Солун, 21. марта.

21. марта, иншта значајно.

Пилоти капетан Вукосављевић и потпоручник Милетић оборили су 20. овог мес. један немачки аероплан у Моглаки код Тушине. Непријатељски аероплан пао је у пламену између наших и непријатељских линија, а оба авијатичара испала су из њега још у ваздуху и разбили се о земљи.

НОШТА

ЗА СРБИЈУ

Владимир и Милорад Живковићи извештавају свога оца Петра Живковића железничког чиновника, Зорина ул., Београд, да су здрави.

Милици Слоб. Савића Краљево, Јегер штрасе 27. Ја, Дуде и остали здрави смо. Новац шаљем редовно. Слободан.

Петку Савићу Ужице. Ја, Милорад и Василије здрави смо. Помогни Милицију; ја дајем Василију и Милораду, бар 100 круна ме оче. Слободан.

САОПШТЕЊА

Тражи се Исаило Фидановић архитекта и моли се сваки који што о њему знао да извести вој. чин. М. Тришића Мин. Војн.

Бока Ступаревић, адвок. из Куманова, има писмо од куће код г. Ристе Јанковића у Команди Места.

Душан Стојановић, шофер Аутомоб. Одреда Мин. Војног, и Спасоје Шобић; сарадник, обвезник Змајијске чете, да јаве своје адресе Николи Ј. Бозовићу резер. пешад. ппор. Војка пошта 52.

Јевстатије Аранђеловић, наредник — писар при Министарству Војном, тражи свога брата Владимира Аранђеловића који се по сазнавају налази у некој Ди-

прелаза, и као да је пошао да зароби непријатељу стражара нечујно се пријавче до куће пред којом се орах расирио као јеропланов шатор.

Месец се већ поодавно оборио, још сија, али помало бледи; далеко у висини пиште неке птичице; прка ветрић; би рекао да је на истоку небо по беледо.

Обиђе око куће — капци затворени. Приђе доксату, зарежена и капијица. Домну, да је отвори, не може: откачи кукуцу, а она се опет сама захвача! Обиђе с друге стране, и друга капијица исто. Погледа, погледа и ухвати се за зид од доксата, али му ноге као олово па не може да скочи.

А у тај трен, пола на јаси, пола као сенка, нађе се према њему на доксату Јелача: исти-

на мало свенула, али још лепша, иег'ли што је била.

А каплар — Радоје заборави, да је прелетео горе и долине, само да њу види, већ, као даје она њему у логор дошли, захвата, изненађен:

— Откуда ти?

— Знала сам, да ћеш да дајеш, — рече она меко, слатко и мало се одмаче.

— Е! А ко ти рече?

— Ко ми рече? Сви!

Ох хтеде к њој, али не може никако да прескочи зид, и ако није био ни код'ко плот. Потје вратњиц, опет затворена.

— Отвори!

— Не могу . . . не смем.

Он поче љутито да тресе вратници.

— Немој, молим те, Радоје,

чује маја, па куд ћу после!

Молим те немој!

Нове књиге

Изашле су на штампе и пуштене су у продажу ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Лазаревића. Цена 050 д.

На помолу. Од Ива Пипика. Цена 150 д.

Косово или Бој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Цвеће. Српска читанка. Приведиле Јубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 070 д.

Ружа. Српска читанка. Приведиле Јубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 150 д.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Љ. Брикића, новинара, у уредништву «Велике Србије» у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродажу;

2) Код г. С. Стефановића царника, на служби при Финанској Делегацији у Солуну;

3) У продавници српских књига уз ресторацију «Београд» у Солуну;

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да скупља претплату и врши поузданије.

У ПРВОЈ ПРОДАВНИЦИ СРПСКОЈ КЊИГА

М. Ристићевић

У СОЛУНУ

улица Ники бр. 35., на кеју у ресторан „Београд“

Могу се добити:

Српске књиге:

«На Помолу», 150.

«Са српског фронта», 050.

«Косово српске народне песме» 1—

«Сећање на отаџбину» 1—

«Српске ратне песме» 1—

«Тешко ли је робљу робовање» 030

«Спомен мишарске победе» 030

«Српска Читанка Ружа» 150

«Српска Читанка Цвеће» 070

«Беседе Игумана Методија» 050

«Антихрист истинито прорицавање у 1600 г.» 030.

Српски Календари

РЕЧНИЦИ СТЕВОВИЋА:

Српско-француски

Француско-српски

Срп.-франц. и Франц.-срп. по-вездани уједно.

Чепни фотографисани франц.-српски.

Речници за почетнике

Први корак ка франц. језику

Србин у Француској

Најпотребнији разговорни француски

Најпотребнији разговорни талијански.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ
„БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гибаница.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка а такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, ћулбасија и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цене.

Препоручујући се српској војсци и публици мјелimo је за посету.

С особитим поштовањем,

Ђири Васић, трг. Београђанин.
Васа Златаревић, ресторатор.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профијантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА

Специјалитети:

Нестос Кики дин. 1---

„ Гиубек „ 0.80

„ Јаки „ 0.65

„ Афрос „ 0.50

Париска хируршка зубна клиника

Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао улице Венизелос 97.

Српско Трговачко Друштво А. Д. СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Плате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове.

Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију, Швајцарску и све Савезничке државе.

Са положаја може новац да нам се упућује у свима монетама поштанским упутницама.

Уз сваку пошиљку треба нам јавити тачну адресу коме има новац да се упути.

Прима новац на штедњу и чување.

Друштво стоји под непосредним надзором Краљ. Срп. Владе и Врховне Команде преко нарочито одређеног делегата.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ

Др. АЛЕКСАНДРИДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима свакога дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској аптеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану, ул. престолонаследника Ђорђа бр. 35. — упоредно ул. са булеваром краља Константина.

Поткојна убрзгавања Неокватварзана као и новог француског препарата „Галил“ противу сифилиса.